

Teorija kot sodelovalni impulz

Akademija za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani (UL ALUO) in njena Katedra za teoretične vede želita s prvo znanstveno monografijo, ki povezuje teoretike in zgodovinarje umetnostnih področij: likovnih in vizualnih umetnosti, oblikovanja, konservatorstva-restavratorstva in uprizoritvenih umetnosti, na široko odpreti prostor za interdisciplinarno, pluralno diskusijo in refleksijo z izhodišč, kjer se ustvarjalne prakse prepletajo s teorijo. Da bi pokazali nujnost povezovanja in prednosti sodelovanja med sorodnimi znanostmi, se je Katedra povezala z drugo akademsko članico Univerze v Ljubljani, Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo (UL AGRFT) in njenim Oddelkom za dramaturgijo in scenske umetnosti. Okolje obeh akademij je za raziskovanje medumetnostnih povezav idealno, saj je prostor, kjer se začenja proces stvaritve od prve idejne iniciacije ali sprožitve zamisli do uresničene umetnine, ki ga mora vseskozi spremljati refleksija teoretičnih in zgodovinskih izhodišč. Z združitvijo teoretičnih moči obeh akademij želimo pokazati na sodelovalne potenciale strok in področij, ki v realnem prostoru sodobne aktivne, angažirane umetnosti delujejo povezano, v akademskih krogih pa preredko prestopajo meje svojih disciplin.

Katedra za teoretične vede UL ALUO je leta 2020 z uspešno uvedbo znanstvenega doktorskega študija za področje likovnih ved v okviru interdisciplinarnega doktorskega študija Humanistika in družboslovje, ki ga vodita UL FF in UL FDV, začela intenzivneje usmerjati moči v povezovalno raziskovalno dejavnost. Istega leta je ustanovila novo študentsko nagrado teoREM za izjemne teoretične dosežke na UL ALUO in pridobila prvi raziskovalni projekt ARRS. Prvi rezultat novega angažmaja

v smeri raziskovalnega dela je bila organizacija prve znanstvene konference *Transformacije v teoriji*. Aktualne raziskave, ki je bila leta 2020 iz želje po meduniverzitetnem sodelovanju med visokošolskimi ustanovami z umetnostnim študijem organizirana na Pedagoški fakulteti Univerze na Primorskem v Kopru. Projekt se zdaj zaključuje z izidom knjige znanstvenih razprav, ki predstavlja najnovejše teoretične raziskave celotne pedagoško-raziskovalne zasedbe Katedre za teoretične vede (UL ALUO) in Oddelka za dramaturgijo in scenske umetnosti (UL AGRFT).

V knjigi so zbrane znanstvene refleksije pojavov, procesov in transformacij, ki zaznamujejo in določajo aktualno stanje na področjih likovnih umetnosti, oblikovanja, konservatorstva-restavratorstva in teatrologije. Delno so vsebinski poudarki namenjeni aktualnemu širjenju področja in pojma umetnosti, njenemu spogledovanju s samo seboj, pa tudi refleksiji t. i. »vmesnih« umetnostnih področij, kakršno je mejno območje, ki povezuje obe akademiji, med sodobno uprizoritveno in likovnimi umetnostmi s performativnimi praksami, ki so se v umetnosti zadnjega desetletja uveljavile kot en dominantnih medijev.

Za podporo projektu in razumevanje se zahvaljujem mag. Luciji Močnik Ramovš, dekanji UL ALUO, za uspešno projektno sodelovanje pa Barbari Orel, vodji raziskovalnega programa *Gledališke in medumetnostne raziskave* na UL AGRFT. Predvsem pa zahvala vsem sodelujočim teoretikom z UL ALUO in posebej vabljenim kolegom teatrologom z UL AGRFT za njihove poglobljene znanstvene prispevke.

DR. NADJA ZGONIK

vodja Katedre za teoretične vede UL ALUO